

Основна школа

„Старина Новак“

Кнез Данилова 33-37

Београд

e-mail:

ЕЛАБОРАТ О ИЗВОЂЕЊУ ДВОЈЕЗИЧНЕ НАСТАВЕ

Београд

Директор школе

Влада Вучинић

Основна школа
„Старина Новак“
Кнез Данилова 33-37
Београд

Министарство просвете и науке РС
Кабинет помоћника министра
Г-ђа Весна Фиља
Немањина 22-26, Београд

ПРЕДМЕТ

Елаборат о извођењу двојезичне наставе

Пројекат двојезичне наставе у ОШ „Владислав Рибникар“ је био новина у васпитно-образовном раду у Србији. По анализи реализације пројекта види се да је био успешан, па је и ОШ „Старина Новак“ по сличном моделу увела двојезичну наставу на српском и енглеском језику у једном одељењу 7. разреда 2006/07. школске године.

Циљеви програма

1. Развој модела двојезичне наставе примереног потреба и условима рада основног образовања у Републици Србији.
2. Унапређивање квалитета и осавремењавања образовно-васпитног рада кроз:
 - увођење у свакодневну наставу праксу савремених и ефикасних метода рада на енглеском језику
 - реорганизацију наставног плана кроз хоризонтално и вертикално повезивање наставних тема и садржаја у циљу остваривања исхода образовања и васпитања
 - израда критеријума и стандарда за проверу постигнућа ученика
 - развијање сарадње са двојезичним школама у европским и другим земљама
3. Подизање нивоа и квалитета језичке компетенције ученика у енглеском језику.
4. Увођење организационих новина: реорганизација наставног плана у оквиру годишњег фонда часова и установљавање његове оптималне унутрашње структуре ради остваривања постављених исхода образовања и васпитања без додатног оптерећења ученика.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА УЗЕТИ ИЗ ПРОСВЕТНОГ ГЛАСНИКА БРОЈ 6 ОД 06.05.2005.

ПРАВНИ ОСНОВ:

ЧЛАН 81. УСТАВ РС (СГ РС 48/34 И 11/98)

ЧЛАН 101. ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА (СГ РС 72/09)

Посебни школски циљеви:

1. Оспособљавање ученика за праћење двојезичне наставе појединих предмета, како у седмом и осмом разреду, у нашој школи, тако и у средњим школама.
2. Прерастање двојезичне наставе појединих предмета у двојезичну наставу свих предмета.
3. Трансформација пасивног знања енглеског језика ученика у активно знање
4. Оспособљавање ученика и наставника за коришћење стручне литературе на енглеском језику у циљу: а) проширења знања
б) осавремењивања наставе

Исходи:

1. Утврђен модел двојезичне наставе примерен потребама и условима рада основног основног образовања и васпитања у Републици Србији
2. Унапређен квалитет у складу са утврђеним стандардима:
 - у свакодневну наставну праксу Школе уведене савремене и ефикасне методе рада на српском и енглеском језику
 - наставни програм повезан је вертикално и хоризонтално на основу тематског приступа израђени критеријуми и стандарди за проверу постигнућа ученика
 - развијена сарадња са другим двојезичним школама
3. Остварени исходи образовања и васпитања и подигнут квалитет језичке компетенције ученика у енглеском језику до нивоа који омогућује наставак образовања у двојезичном одељењу у средњој школи.
4. Уведене организационе новине и установљена оптимална унутрашња структура без додатног оптерећења ученика.

Посебни школски исходи:

1. Оспособљавање наставника појединих предмета за реализацију двојезичне наставе
2. Оспособљавање ученика за стицање језичке компетентности у коришћењу знања енглеског језика у различитим областима

Основна школа „Старина Новак“ остваривала је сарадњу са Основном школом „Михаило Петровић Алас“ нарочито у предметима физика (Ивана Симеуновић) и биологија (Јасмина Костић) која се огледала у припреми и извођењу наставе физике и биологије на енглеском језику у обе основне школе. На жалост сарадња је прекинута када је ОШ „Михаило Петровић Алас“ изашла из пројекта (2008).

Школа остварује добру сарадњу са Интернационалном школом у Београду и ту су заступљене:

- посете појединачним часовима за наставнике и ученике
- гостовање у двојезичним одељењима професора географије и историје Nicole Birmingham и професора енглеског језика, Anne Jovic из Интернационалне школе
- гостовања у Интернационалној школи поводом манифестације „Дан планете Земље“
- посета ученика нижих разреда (од 2. до 4.) Интернационалној школи (Lower school) у пратњи наставника и учитеља наше школе
- семинари за наставнике енглеског језика
- учешће на свечанос тима поводом Дана Уједињених Нација
- похађање часова хора у Интернационалној школи за четири ученице из наше школе ради заједничког наступа на свечаности поводом Дана Уједињених нација
- гостовање на пројекцији филма у Интернационалној школи поводом Фестивла дечијег филма
- гостовање на тематској вечери „Америчко вече“
- Заједничко учешће ученика на традиционалном кросу који Интернационална школа организује сваког 07. октобра
- Учешће на заједничким кошаркашким утакмицама у хали Интернационалне школе (High school)
- Присуство ученика Интернационалне школе који уче српски језик часовима у нашој школи

- 24. октобар.2008. – Посета Интернационалној Школи у Београду (ИШБ) поводом Дана УН. Ишли су ученици одељења 7-4 и чланови Клуба УН, у пратњи Н. Ђулибрк (одељенски старешина и ментор Клуба), А. Куртеш и И. Живановић. Овом приликом ученици су припремили презентацију рада Клуба на енглеском језику и поклонили ЦД домаћинима.

- 31. октобар.2008. – Ученици 7-3 су били у посети часовима у ИШБ, у пратњи И. Симеуновић и А. Куртеш

- 13. новембар.2008. - „Британско вече“ – тематско вече посвећено језику и култури Уједињеног Краљевства. Носиоци програма су ученици 8-3 и 8-4. Идејни творац вечери је С. Иванчевић, професор енглеског језика.

- 10. децембар.2008. - Ученици 7-4 су били у посети часовима у ИШБ, у пратњи С. Иванчевић.

- 19. фебруар.2009. - Ученици 7-3 су били у посети часовима у ИШБ, у пратњи И. Симеуновић и А. Куртеш

- 16. март.2009. - Група ученика из двојезичних одељења, играла је одбојкашку утакмицу са ученицима ИШБ, у пратњи и организацији И. Живановић.
- 18. март.2009. – Ученици 7-4 су били у посети часовима у ИШБ, са наставницима-С. Иванчевић и Љ. Радовић
- 26. март.2009. - Предавање и презентација госта са енглеског говорног подручја, Кеј Стренио (иначе наставника и координатора за сарадњу са нижим разредима из ИШБ) за 40 ученика двојезичних одељења. Дискусија.
- 13. мај.2009. – Ученици 7-3 су били у посети часовима у Интернационалној школи у Београду, у пратњи С. Иванчевић.
- 2. јун.2009. – 32 ученика 5-1,2,3,4 били су у посети Интернационалној школи у Београду, поводом изложбе и презентације радова ученика ове школе са А. Куртеш и Љ. Радовић
- 10.10.2009. - посетили Сајам половних књига организован у просторијама њихове школе (Темишварска 18). Сајам је посетила група ученика седмог разреда, са наставницима: Иванчевић С. Радовић Љ. и Куртеш А
- 14.10.2009. – Сви ученици одељења 7/3 били су у посети часовима у ИШБ у пратњи наставника Радовић Љ. и Куртеш А.
- 26.02.2010. – група ученика 7/3 посетила је изложбу радова ученика ИШБ која је постављена у СК Центру, под називом "SPACES" у пратњи Куртеш А.
- 03.03.2010. – Сви ученици одељења 7/4 били су у посети часовима у ИШБ са наставником Иванчевић. С.
- 27.04.2010 - Сви ученици одељења 7/3 били су у посети часовима у ИШБ у пратњи наставника Куртеш А.
- 28. 04.2010. - Сви ученици одељења 7/4 били су у посети часовима у ИШБ са наставником Иванчевић С.
- 16.10.2010. Посета сајму половних књига организованом у просторијама ИШБ
- 25.10.2010. Посета часовима у Интернеционалној школи
- 30.11.2010. Посета часовима у Интернеционалној школи
- 16.03. 2011. Ученици двојезичних одељења учествовали у разним предавањима у оквиру професионалне оријентације
- 30.09.2011.Посета радионици и предавању о злоупотреби алкохола, никотина и наркотика на енглеском језику
- 01.12.2011. Посета часовима у Интернеционалној школи
- 14.03.2012. Посета часовима и радионици –израда ЦВ-а

- 04.04.2012. Посета-активности поводом професионалне оријентације

Осим сарадње са Интернационалном школом у Београду, школа остварује сардњу и са Британским саветом кроз:

- Посете двојезичних одељења Британском савету у пратњи наставника
- Посета ОШ и гостовање у двојезичним одељењима од стране Dr. Hilary Thornton, професора математике и саветнице за образовање у Уједињеном Краљевству

Током школске 2008/2009 године ОШ“Старина Новак „ је остварила сарадњу и са Англо-Америчком школом у Београду која се реализовала кроз следеће активности:

- 18. октобар.2008. – група ученика 8-4 је похађала семинар из области психологије, а у оквиру професионалне оријентације, на енглеском језику у Англо-Америчкој Школи (ААС)
- 17. новембар .2008.- Ученици 8-4 су били у посети часовима у ААС, у пратњи А. Куртеш, И. Симеуновић и ћачког родитеља, С. Јосиповић.
- 26. новембар. 2008.- Ученици 8-3 су били у посети часовима у ААС, у пратњи М. Заграђанин, Н. Јелић
- 2. фебруар.2009– Група ученика осмог разреда, који се припремају за такмичење из енглеског језика, била је у посети часовима у ААС, а затим и на прослави поводом њиховог Дана школе, у пратњи С. Иванчевић и А. Куртеш
- 24. фебруар .2009.- Ученици 8-4 су били у посети часовима у ААС, у пратњи Н. Јелић и З. Старчевић
- 9. април.2009. - Ученици 8/3 су били у посети часовима у Англо Америчкој школи, у пратњи наставника М. Заграђанин и С. Иванчевић
- 14. јун.2009. – Посета АА школе поводом краја школске године и свечане доделе диплома матурантима – група ученика осмог разреда, А. Куртеш и И. Симеуновић.

У школи се реализују разноврсне ваннаставне активности:

- Организовање приредбе поводом манифестације „Радост Европе“ уз посету наставника и ученика из Интернационалне школе и гостовање деце из Украјине
- Организовање „Новогодишње радионице“ којима присуствује 70 ученика из Интернационалне школе, узраста од 6 до 12 година и њихово гостовање у одељењима од првог до четвртог разреда 15. децембра 2006. и наредне године 14. децембра
- Организовано је „Америчко вече“ које су у целини извели ученици двојезичних одељења. Гости су били говорници: С. Calzini, К. Calzini и D. Marvel (29.12.2007.)
- Гостовање четири ученице из Интернационалне школе у Мостару, фебруар 2008. године

- 10. април. 2009. - „Ускршња радионица“, 31 ученика ИШБ, нижих разреда, у пратњи три наставника, били су гости наше школе у заједничким активностима на часовима Ликовне културе. Деца су били гости ученика другог и четвртог разреда следећих учитеља; Башић М. и Урошевић К., Тишма М.Бајалица З. и Вујић М. Јовановић Ј Ђокић Ж, Терзија Д. Милошевић Љ. и Ђуричић С, која је и помогла у осмишљавању ове активности.
- 14.април.2009. - „Ирско вече“-тематско вече посвећено Ирској- директорка и наставници: С.Иванчевић, Н. Јелић и А. Куртеш, Љ. Радовић, М. Вујић ученици двојезичних одељења, првенствено Јана Милосављевић из 8/3 . Гости говорници из Ирске, и плесног друштва које изводи ирски плес.
- Организовано је „ Британско вече“ у библиотеци школе за ученике сва три двојезична одељења, уз гостовање Шиле Мекгрегор Ковачевић , професорке Интернационалне школе уз помоћ наставнице енглеског језика Соње Иванчевић
- 31.05. 2010.“ Аустралијско вече”- учествовало је 35 ученика двојезичних одељења седмог и осмог разреда. Гости и учесници вечери су били господин и госпођа Докмановић, Аустралијанци који тренутно живе и раде у Србији.
- Сваке године ученици двојезичних одељења осмог разреда посећују музеј „Никола Тесла“ у Београду , где слушају предавање на енглеском језику.

Од школске 2006/07. год. 8 одељења (208 ученика) наше школе се определило за двојезичну наставу у 7. разреду. Ниједан ученик није одустао од овог вида наставе. И даље постоји заинтересаваност ижченика, родитеља и наставника да се овај пројекат настави. Пет наставника је укључено у пројекат од самог почетка и имају већ значајно искуство.

Од организационих новина које су уведене могу се посебно издвојити:

- Корелација наставних предмета и техничког образовања, кроз часове презентације обрађених наставних целина из биологије, физике и математике на рачунару од стране самих ученика. То практично представља примену знања из информационих технологија и уједно консолидовање и систематизацију знања из ових предмета. Истовремено, ученици примењују различите облике рада: презентација у пару, наизменично индивидуално излагање, расправе-дијалози, исказивање мишљења о туђем раду.
- Израда семинарских радова коришћењем стране стручне литературе и интернета
- Мултимедијалне презентације, које су радови самих ученика
- Обрада појединих наставних јединица помоћу power point презентација
- Међутим када су у питању новине у ваннаставном раду, посебно се треба задржата на нашим „**Тематским вечерима**“. Ове „вечери“ су посвећене култури,традицији, историји, језику земаља у којима се енглески језик говори као матерњи. Ученици двојезичних одељења обављају самостални истрживачки рад (првенствено путем Интернета), а затим припремају мултимедијалне презентације, у пару или групи, које заједнички повезују у драмске целине, уз малу помоћ и велику подршку професора двојезичног тима. До сада су организоване три вечери: Америчко,

Британско Ирско и Аустралијско вече (и две репризе). Наши почасни гости, који су и сами имали удела у реализацији, кроз своје интерактивне презентације, били су Американци, Британци, Ирци и Аустралијанци који тренутно живе у Републици Србији. На Ирској вечери, гост нам је била почасни Ирски конзул, госпођа Ен Пешић.

Начин финансирања двојезичне наставе

Финансирање и све материјалне трошкове школа финансира сама.

Начин остваривања двојезичне наставе

1. Селекција ученика

Након анкетања родитеља, заинтересовани ученици полажу иницијални тест језичке компетенције на крају 7. разреда

Ученици који положи тест и уз дозволу родитеља, похађају двојезичну наставу у овом одељењу

2. Селекција кадра у складу са захтевима двојезичне наставе

Заинтересовани кадар школе у складу са нормативом и правилником о систематизацији радних места у основној школи обучен је за држање наставе енглеског језика и поседује потребну језичку компетенцију.

3. Обука кадра за потребе двојезичне наставе

Унапређивање језичке компетенције кроз курсеве енглеског језика у Србији и Енглеској

Методичка обука наставника у земљи и иностранству

Сарадња са Интернационалном школом у Београду

4. Опремање простора за извођење двојезичне наставе

Опремање кабинета за двојезичну наставу (намештај, рачунари, телевизор, ДВД, графоскоп и друга техничка помоћала, као и приручна библиотека).

Реализација наставе из свих предмета одвија се у кабинетима за сваки предмет појединачно, а ученици и наставници су у могућности да користе: компјутер са инетрнетом, пројектор, телеизор, ДВД, графоскоп и приручну библиотеку. Интернационална школа је донирала велики број уџбеника нашој школи.

НАПОМЕНА

Настава се реализује према важећем плану и програму Министарства просвете и науке Републике Србије за 7. и 8. разред основних школа (најмање два предмета, а највише четири). Ученици имају могућност да одустану од праћења двојезичне наставе и да се врате у редовну наставу до краја првог полугодишта 7. разреда.

ИЗВОЂЕЊЕ ДВОЈЕЗИЧНЕ НАСТАВЕ У
ОШ“СТАРИНА НОВАК“
(ЕНГЛЕСКО-СРПСКИ ЈЕЗИК)
7. РАЗРЕД

Предмет	Број часова недељно	Билингваална настава (часови на српском језику)	Билингваална настава (часови на енглеском и немачком језику)
Српски језик	4	4	-
Немачки језик	2	2	-
Енглески језик	2	-	2
Математика	4	2	2
Биологија	2	2	-
Хемија	2	2	-
Физика	2	1	1
Историја	2	2	-
Географија	2	2	-
Ликовна култура	1	1	-
Музичка култура	1	1	-
Техничко и информатичко образовање	2	2	-
Физичка васпитање	2	1	1
Верска настава/Грађанско васпитање	1	1	-
Физичко васпитање изборни спорт	1	1	-
Укупно часова	30	22+2 (73.33%)+(6.67%)= (80%)	6 (20%)

Фонд часова

По плану и програму за 7. разред основне школе предвиђен је следећи фонд часова:

Српски језик-4 часа

Математика -4 часа

Енглески језик-2 часа

Намачки језик-2 часа

Историја -2 часа

Географија -2 часа

Физика-2 часа

Хемија -2 часа

Биологија-2 часа

Ликовна култура-1 час

Музичка култура-1 час

Техничко и информатичко образовање -2 часа

Физичка васпитање-2 часа

Верска настава/Грађанско васпитање- 1 час

Физичко васпитање изборни спорт- 1 час

То чини укупан фонд од 30 часова недељно.

Током школске године 2012/13, полвина планираног недељног фонда часова из предмета математике, физике, историје и физичког васпитања била би одржана на енглеском језику, а половина на српском језику.

Недељни фонд часова на српском језику био би 22 часа (73,33 %), а на енглеском 6 часова (20%)+ 2 часа немачког (20%).

ИЗВОЂЕЊЕ ДВОЈЕЗИЧНЕ НАСТАВЕ У
ОШ“СТАРИНА НОВАК“
(ЕНГЛЕСКО-СРПСКИ ЈЕЗИК)
8. РАЗРЕД

Предмет	Број часова недељно	Билингваална настава (часови на српском језику)	Билингваална настава (часови на енглеском и немачком језику)
Српски језик	4	4	-
Немачки језик	2	2	-
Енглески језик	2	-	2
Математика	4	2	2
Биологија	2	2	-
Хемија	2	2	-
Физика	2	1	1
Историја	2	2	-
Географија	2	2	-
Ликовна култура	1	1	-
Музичка култура	1	1	-
Техничко и информатичко образовање	2	2	-
Физичка васпитање	2	1	1
Верска настава/Грађанско васпитање	1	1	-
Физичко васпитање изборни спорт	1	1	-
Укупно часова	30	22+2 (73.33%)+(6.67%)= (80%)	6 (20%)

Фонд часова

По плану и програму за 8. разред основне школе предвиђен је следећи фонд часова:

Српски језик-4 часа

Математика -4 часа

Енглески језик-2 часа

Намачки језик-2 часа

Историја -2 часа

Географија -2 часа

Физика-2 часа

Хемија -2 часа

Биологија-2 часа

Ликовна култура-1 час

Музичка култура-1 час

Техничко и информатичко образовање -2 часа

Физичка васпитање-2 часа

Верска настава/Грађанско васпитање- 1 час

Физичко васпитање изборни спорт- 1 час

То чини укупан фонд од 30 часова недељно.

Током школске године 2013/14, половина планираног недељног фонда часова из предмета математике, физике, историје и физичког васпитања била би одржана на енглеском језику, а половина на српском језику.

Недељни фонд часова на српском језику био би 22 часа (73,33 %), а на енглеском 6 часова (20%)+ 2 часа немачког (20%).

Наставници

Наши наставници који изводе двојезичну наставу су:

1. Маја Заграђанин, професор математике
2. Ивана Симеуновић, професор физике
3. Мања Милинковић, професор историје
4. Срђан Живковић, професор физичког васпитања

2006. године, British Council у Београду је организовао тестирање језичке компетенције наставника, учесника двојезичног пројекта и у складу са оствареним резултатима наставници су упућени на даље језичко усавршавање у школу Југословенског-британског друштва за културу и науку, када су бесплатно стекли одговарајуће сертификате(у прилогу).

По повратку наставнице историје са породилског боловања и настава историје би се изводила и на енглеском и на српском језику.

Наставник физичке културе Срђан Живковић који је живео неколико година у САД-у, требало би током лета да полаже тест о језичкој компетенцији, и ако задовољи услове прикључио би се пројекту од септембра школске 2012/13. године.

Ученици

Предвиђено је једно двојезично одељење (највише 15-18 ученика) за школску 2012/13. годину.

Тест енглеског језика био би одржан у августу 2012.године.

Уџбеници

У настави се користе уџбеници које је одредило Министарство просвете и спорта републике Србије као и одговарајући енглески уџбеници. Прате се одговарајући планови и програми које је прописало Министарство просвете и спорта републике Србије. Будући да није увек могуће уклопити све садржаје једног уџбеника са одговарајућим поглављима енглеског уџбеника, ученици се служе и фотокопијама које унапред припремају професори ангажовани у двојезичној настави.

Праћење извођења двојезичне наставе

Настава двојезичне наставе је редовно праћена током школске године, путем паралелних провера знања и адекватних тестова. У школи је оформљен двојезични тим који чине наставници укључени у двојезичну наставу, као и наставници енглеског језика. Тим се бави реализацијом наставе на енглеском језику, решава текуће проблеме, усклађује редовне и ваннаставне активности двојезичних одељења.

Извођење двојезичне наставе је предвиђена школски планом и програмом, у праћење наставе је укључен и Школски одбор (у прилогу).

Урађена је и евалуација од стране Министарства просвете и науке Републике Србије 2009.године (извештај у прилогу).

